

Pastoral för dop

Fastställt av kyrkorådet 2021-09-16

Foto: IKON

Innehåll

Därför vill vi döpa	3
Inbjudan och information	3
Dopets tid och plats.....	4
Bokning av dop	4
Dopsamtalet	5
Musik i dopgudstjänst.....	5
Dopuppföljning	5
Församlingens handlingsplan för dopinbjudan och dopuppföljning	5

Därför vill vi döpa

Dopet är en helig handling då barnet blir medlem i kyrkan. Det är också början och symbolen för ett liv tillsammans med Gud. I dopgudstjänsten ges olika uttryck för vad dopet innebär och mångfalden av dopets betydelser ger människan livslång trygghet och vägledning. Alla betydelser i dopet är kopplade till kyrkans bekännelse av Jesus Kristus som vår Herre och Gud.

Kyrkoordningens (KO) 19 kapitel, inledning: *I en ny födelse tas människan ut ur syndens och dödens sammanhang och förenas med Jesus Kristus för att med honom och hans folk dela korsets och uppståndelsens liv. Dopet är en engångshandling, vid vilken Gud treenig tar upp människan i sin gemenskap och för henne in i sin kyrka och församling. Dopet sker därför vanligen i församlingens gemensamma gudstjänst. Samtidigt har dopet betydelse för hela livsvägen: varje dag får den som döpts leva i sitt dop och gå genom död till liv, från ofrihet till frihet. Genom dopet har människan fått Guds nåd, en nåd som bär henne hela livet och genom döden. Kyrkans uppdrag är att alla människor ska nås av erbjudande om dop.*

Dopet är också vägen in i en rikedom av traditioner, värderingar och kulturskatter. Traditionerna kommer till uttryck under kyrkoåret, inte minst vid de stora högtiderna. Värderingarna slår vakt om människans okränkbara värde, det är en grund i kyrkans människosyn. Kulturskatterna finns i musiken, leken, konsten och kyrkobyggnaderna.

Dopet öppnar för kyrkans riter som bär i livets brytpunkter. Dopet bidrar till stadga i samhället, trygghet vid kriser, vägledning för unga, skönhet för själen. Allt detta är kyrkan stolt över. Vi vill att många ska döpas och dela den gåva och det ansvar Gud ger oss i dopet.

Jesus säger i dop- och missionsbefallningen:

Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: Döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut. (Matt 28:18-20)

Inbjudan och information

KO 19 kap 8 § *Församlingens kyrkoherde ska innan ett barn uppnått sex månaders ålder informera föräldrar eller annan vårdnadshavare som tillhör Svenska kyrkan om dopet och om bestämmelserna för kyrkotillhörighet samt erbjuda dem att låta döpa sitt barn.*

Information om att ett barn har fötts och där minst en vårdnadshavare är medlem i kyrkan, hämtas ur Kyrkobokföringen varje månad. Kansliet ansvarar för det. De ansvarar också för att informationen månadsvis går ut till församlingarna. Det som ska vara med i inbjudan är Dopinbjudan¹ med information om hur dopet bokas och kortfattad information om dopets innebörd. Den ska också innehålla information och tydliggöras att om de väljer inte döpa eller göra en registrering kommer efter fyra månaders ålder, barnets namn inte synas på våra listor och det blir svårt för kyrkan att nå barnen med information.

---

¹ Dopinbjudan. Ett pastoralt utformat brev ska tas fram. Inspiration kan hämtas från doppastoralen och det ska framgå hur dop bokas. Samma Dopinbjudan används i Krokoms pastorats alla församlingar.

Pastoral för dop, Krokoms pastorat

Församlingarna har i sin tur olika sätt att förmedla övrig information t ex gåvor och material, samt vilka barnverksamheter vi erbjuder. Om inbjudan ska postas eller överlämnas personligt bestäms i församlingarna. Läs mer i ”Församlingen handlingsplan” nedan.

Påminnelse om möjligheten att döpa skickas av kansliet ut till föräldrar vars barn inte har bokat dop eller döpts, vid 3–4 års ålder. Påminnelsen sker i form av ett bestämt datum där vi gör en inbjudan till dop fest i pastoratet. I inbjudan ges det information om Dropp-in-dop eller enskilt dop om så önskas.

Vi döper även människor i äldre åldrar. Inte minst odöpta konfirmander. De döper vi gärna tidigt i undervisningsperioden så att de utan bekymmer kan ta del av de döptas måltid, nattvarden. Övriga äldre som döps ska först få dopundervisning.

KO 19 kap 9 § *Församlingens kyrkoherde ska informera unga personer som tillhör Svenska kyrkan utan att vara döpta om bestämmelserna för kyrkotillhörighet samt erbjuda dopundervisning och dop. Detta ska alltid göras året före 18-årsdagen.*

Dopets tid och plats

Vi värnar om att dopet är en församlingshögtid. Självklart är det en fest för familj, släkt och vänner, men i kyrkans dopsyn är det en fest och glädje för hela församlingen. Därför erbjuder vi dop i söndagars gudstjänster. Om det är möjligt anpassar vi gudstjänsternas liturgi så att ovana besökare som kommer för dopets skull får utbyte av hela gudstjänsten eller mässan. I andra hand bokar vi dogudstjänster på söndagar utanför ordinarie gudstjänst.

I tredje hand bokar vi på lördagars förrättningstider.

I fjärde hand övriga dagar.

Dropp-in dop, enkla dogudstjänster där man inte behöver boka tid innan, ordnas en eller två gånger per år i pastoratet. Detta för att nå de familjer där dopet av någon anledning inte blivit av. Föräldrarna får inbjudan till detta genom dopinbjudan nummer två, församlingens hemsida och församlingsblad.

Kyrkorummet är förstahandsval för dop, men vi är även öppna för dop i friluftsgudstjänster, by gudstjänster eller hem dop. Om dop bokas utanför kyrkorum eller församlingens ordinarie gudstjänst kan vi inte lova medverkan av kantor. Samråd måste då ske gällande kantorsmedverkan.

Dop i krissituation görs av någon som är döpt, med vattenbegjutning och de sagda orden *Jag döper dig i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn*. Se Kyrkohandboken för mer information.

Bokning av dop

Bokning görs genom kansliet, Kyrkans Hus. Församlingshemmet lånas utan kostnad ut för dopkaffe. Även dopklänning finns att låna, för den som önskar. Barn med samisk tillhörighet får också en speciell gåva, ett silversmycke, i dogudstjänsten. Detta sker i samverkan med Härnösands stift och smycket måste förbeställas från stiftet.

Dopsamtalet

När det är bestämt var och när dopet ska ske, kontaktar prästen familjen för dopsamtal. Samtalet handlar om dopets betydelse och de olika delarna i gudstjänsten. Doppsalmer/doppsalmer, textläsningar och aktiv delaktighet i dopets handlingar bestäms i samråd med familjen. Vi ser positivt på fleras delaktighet vid dopet.

Musik i dopgudstjänst

Generellt värnar vi om den levande musiken och rekommenderar inte inspelad musik. Två till tre psalmer bestäms av de anhöriga i samråd med prästen. Ackompanjemang till solist vid högst två tillfällen.

Vid ovanliga önskemål önskar kyrkomusikern noter senast en vecka före gudstjänsten. Musiken ska antingen vara i traditionell notskrift eller i form av en melodi på noter med ackordanalys. Det räcker inte med text och ackordanalys, CD, Spotify- eller Youtubelänk.

Dopuppföljning

KO 19 kap inledning: *Det är församlingens uppgift att ombesörja att dopundervisning sker. Faddrar kan också utses för att tillsammans med de närstående ta ett särskilt ansvar för den döptes fostran till människa och kristen.*

Barnen döps in i ett sammanhang, församlingens liv. Vi är måna om att de i församlingen ska bli sedda och bemötta med respekt och vänlighet. Då växer deras hemkänsla, glädje och tro.

Uppföljningen sker primärt i hemförsamlingen. Men vi tar också vara på möjligheterna för unga att lära sig mer och få inspiration genom samlingar på pastorats-, stifts- eller nationell nivå.

Församlingens handlingsplan för dopinbjudan och dopuppföljning

Inför dopinbjudan tillhandahåller pastoratet två saker till församlingen: Information om barn som har fötts och brevet Dopinbjudan. Hur respektive församlingen väljer att gå vidare med dopinbjudan är upp till varje församling att själv bestämma.² Därför ska varje församling ta fram en handlingsplan. Det sker genom samverkan mellan personal och församlingsråd och planen ska antas av församlingsrådet.

Handlingsplanen ska ha två delar, en om dopinbjudan och en om dopuppföljning

Dopinbjudan. Här är exempel på frågor som dopinbjudan ska svara på:

- Vem har ansvar för att dopinbjudan kommer ut till hemmen?
- Hur ska inbjudan nå hemmen?
- När ska inbjudan gå ut?
- Vilken information ska finnas med förutom brevet Dopinbjudan?
- Ska gåva ges vid inbjudan och i så fall vad?
- Ska dopinformation i form av broschyrer eller annonser finnas i församlingen och i så fall hur?

Kom ihåg att påminnelse om dop skickas ut av pastoratet!

---

² Flera församlingar kan enas om samma handlingsplan.

Dopuppföljning. Här är exempel på frågor som dopuppföljning ska svara på:

- Vilket förhållningssätt vill vi ska prägla bemötandet av barn i vår församling?
- Ska församlingen visa vilka barn som har döpts och i så fall hur?
- Ska årets döpta barn uppmärksammas på något sätt i församlingen?
- Vilka verksamheter i vår församling ger barn möjlighet att få undervisning om den tro som de har döpts till?
- Vilka gudstjänster är lämpliga för barn?
- Ska biblar anpassade till barn delas ut till döpta barn och när ska det ske?

Svenska kyrkans tradition är att konfirmationen är konfirmandens bekräftelse av sitt dop.

Därför är konfirmationsundervisningen den viktigaste uppföljningen av dopet.

- Hur ska församlingen påverka barnens att vilja konfirmera sig?

Tack för förtroendet att göra pastoralen!

Calle Wahlström och Else-Marie Sivertsen, februari 2021.